

جزئیات از کلیات لایحه بودجه سال ۹۴

✍️ حامد صادقی*

مقدمه

در روز ۱۶ آذرماه دولت یازدهم در دومین سال فعالیت خود طبق اصل ۵۲ قانون اساسی، لایحه بودجه پیشنهادی خود برای سال ۱۳۹۴ را به مجلس شورای اسلامی ارائه کرد. با توجه به فرایند و مراحل تصویب بودجه در مجلس به نظر میرسد فرصت ۱۰۴ روزه در اختیار نمایندگان برای بررسی، اصلاح و تصویب این لایحه کاملاً مناسب و معقول باشد. نظر به اهمیت ویژه بودجه به دلیل حاکمیت و نقش پررنگ دولت در بسیاری از فعالیتها در ایران، لازم است ابعاد مختلف این لایحه تبیین و برای مردم تشریح شود. از این رو در سلسله گزارشهایی ضمن بیان واقعیهای بودجه ۹۴ به تحلیل آن و ارائه ویژگیهای این لایحه پرداخته میشود.

۱- بودجه کل کشور

رقم بودجه کل کشور در لایحه پیشنهادی سال ۹۴ معادل ۸۲۸ هزار میلیارد تومان برآورد شده است که براساس نرخ ارز رسمی بانک مرکزی در زمان ارائه لایحه به مجلس (۲۶۹۳ تومان روز ۱۶ آذر) معادل ۳۱۱ میلیارد تومان میباشد. در این بین از رقم بودجه کل کشور مقدار ۲۶۷ هزار میلیارد تومان بودجه عمومی دولت و مابقی آن بودجه شرکتهای دولتی، بانکها و مؤسسات انتفاعی وابسته به دولت است. باتوجه به اینکه قسمت دوم بودجه بیشتر جنبه اطلاعاتی دارد، لذا در این گزارش تمرکز خود را بر بودجه عمومی دولت معطوف میکنیم.

۲- بودجه عمومی دولت

از مجموع بودجه عمومی دولت بخشی مربوط به منابع عمومی و بخشی دیگر متناظر به منابع اختصاصی دولت است که این منابع در لایحه بودجه پیشنهادی سال ۹۴ به ترتیب معادل ۲۲۴ هزار میلیارد تومان (سهم ۸۴ درصدی) و ۴۳ هزار میلیارد تومان (سهم ۱۶ درصدی) است.

۱-۲- منابع بودجه عمومی دولت

مهمترین بخش بودجه عمومی دولت در ایران از حیث منابع شامل منابع نفتی و منابع غیرنفتی میشود که سهم این منابع در لایحه پیشنهادی سال ۹۴ به ترتیب حدوداً ۳۲ و ۶۸ درصد است که به ترتیب معادل ۷۱ و ۱۵۳ هزار میلیارد تومان است. از اینرو میتوان عنوان کرد وابستگی بودجه ۹۴ به نفت و درآمدهای نفتی نسبت به بودجه سال قبل کاهش پیدا کرده است که این خود تلاشی در جهت تحقق اقتصاد مقاومتی از حیث کاهش وابستگی به نفت میباشد. این موضوع را از حیث اجزای منابع عمومی دولت

نیز میتوان تشریح کرد که عمده آن منابع حاصل از فروش نفت و گاز و فراوردههای آنها، درآمدهای مالیاتی، سود سهام شرکتهای دولتی و سایر درآمدها (شامل فروش اوراق مشارکت، واگذاری شرکتهای دولتی و ...) است که در لایحه پیشنهادی به ترتیب دارای سهم ۵، ۲۸، ۳۲ و ۲۵ درصدی میباشد. در لایحه بودجه پیشنهادی دولت قیمت هر بشکه نفت خام و میعانات گازی ۲۲ دلار (۲۸ درصد کمتر از رقم ۱۰۰ دلاری بودجه ۹۳) نرخ برابری دلار ۲۸۵۰ تومان (۷/۵ درصد بیشتر از سال قبل)، صادرات نفت خام یک میلیون بشکه در روز و صادرات میعانات گازی و فروش میعانات گازی به پتروشیمیها برآورد شده است که از این اعداد درآمدهای نفتی کشور در سال ۹۴ معادل ۳۷ میلیارد دلار (۲۸ درصد کمتر از سال ۹۳) به دست میآید که بین شرکت نفت، صندوق توسعه ملی و دولت تقسیم میشود. بعلاوه در لایحه بودجه پیشنهادی سال ۹۴ دولت جذب و دریافت ۸۶ هزار میلیارد تومان درآمدهای مالیاتی (۲۲ درصد بیشتر از سال قبل) برای خود پیشبینی کرده است که ۴۸ درصد آن (۲۲ هزار میلیارد تومان) مربوط به مالیاتهای مستقیم و ۵۲ درصد

(۴۴ هزار میلیارد تومان) باقیمانده به مالیاتهای غیرمستقیم اختصاص دارد. البته به نظر میرسد این رقم باتوجه به وضعیت اقتصادی کشور خوشبینانه بوده و دارای انحراف بیش برآوردی است. مالیات بر ارزش افزوده نیز در این لایحه با یک درصد افزایش نسبت به سال قبل به رقم ۹ درصد (یک درصد سهم بهداشت، ۵ درصد مالیات و ۳ درصد عوارض) خواهد رسید که از رقم ۸ درصد پیشبینی شده در قانون برنامه پنجم نیز بیشتر خواهد شد. همچنین در لایحه پیشنهادی ۹۴، درآمد حاصل از اصلاح قیمت حاملهای انرژی و کالاهای اساسی ۴۸ هزار میلیارد تومان (بدون تغییر نسبت به سال قبل)، درآمد حاصل از انتشار و فروش اوراق مشارکت، صکوک و اسناد خزانه معادل ۱۱ هزار میلیارد تومان و منابع حاصل از واگذاری شرکتهای دولتی ۱۸ هزار میلیارد تومان برآورد شده است.

۲-۲- مصارف بودجه عمومی دولت

به طور کلی در ایران مصارف بودجه به ۳ بخش مخارج جاری (حقوق و دستمزد و یارانه و ...)، تملک داراییهای سرمایهای (یا بودجه عمرانی) و تملک اوراق مشارکت و ... تقسیم میشود. از یک سو در

منابع درآمدی بودجه دولت					
ارزش کل صادرات نفت خام و اصلاح قیمت حاملهای انرژی و میعانات گازی*	درآمدهای مالیاتی**	درآمدهای اساسی**	کالاهاهی اساسی**	انتشار و فروش اوراق مشارکت، صکوک و اسناد خزانه**	واگذاری شرکتهای دولتی**
مصوب ۹۳	۵۱/۵۰	۴۸	۷۱	۶	۲۴
پیشنهادی ۹۴	۳۷/۱۶	۴۸	۸۶	۱۱	۴۳
تغییر ۹۴ نسبت به ۹۳***	- ۲۷/۸۴	۰	+ ۲۱/۱۲	۸۳/۳۳	+ ۷۹/۱۶
* میلیارد دلار					
** هزار میلیارد تومان					
نفت و درآمدهای نفتی					
قیمت هر بشکه نفت خام و میعانات گازی	نرخ برابری دلار	صادرات نفت خام	صادرات میعانات گازی	فروش میعانات گازی به پتروشیمیها	ارزش کل صادرات نفت خام و میعانات گازی*
مصوب ۹۳	۱۰۰ دلار	یک میلیون بشکه در روز	۲۹۷ هزار بشکه در روز	۱۲۰ هزار بشکه در روز	۵۱/۵۰ میلیارد دلار
پیشنهادی ۹۴	۲۲ دلار	یک میلیون بشکه در روز	۲۹۷ هزار بشکه در روز	۱۲۰ هزار بشکه در روز	۳۷/۱۶ میلیارد دلار
تغییر ۹۴ نسبت به ۹۳***	- ۲۸	۰	+ ۷/۵۴	۰	- ۲۷/۸۴
* این درآمد نفتی بین شرکت نفت، صندوق توسعه ملی و دولت تقسیم میشود.					
** درصد					

اجرای قانون هدفمندی یارانهها (ارقام به هزار میلیارد تومان)					
توزیع نقدی و غیرنقدی یارانه	کمک به تولید بهداشت و درمان	اشتغال جوانان	سایر	جمع مصارف	
۴۲	۵/۲	۴/۸	۱	۱/۳	۵۴/۳
درآمد حاصل اصلاح قیمت حاملهای انرژی و کالاهای اساسی*					
کسری (تامین از سایر ردیفهای بودجه)					۶/۳
* به جز منابع اصلاح قیمت آب و برق					

(اعداد به خاطر سادگی و سهولت در فهم به صورت هزار میلیارد تومان آورده شده است)

بودجه پیشنهادی ۹۴ مخارج هزینههای با حدود ۱۱ درصد افزایش نسبت به سال قبل به رقم ۱۶۶ هزار میلیارد تومان (۷۳ درصد کل مصارف بودجه) رسیده است. مجموع اقلام هزینههای بودجه ۹۴ شامل ۶۴ هزار میلیارد تومان حقوق و دستمزد کارکنان، ۴۹ هزار میلیارد تومان حقوق و مزایای بازنشستگان، ۱۶ هزار میلیارد تومان یارانه و ۲۷ هزار میلیارد تومان نیز سایر هزینههای جاری دولت میباشد که به ترتیب دارای سهم ۲۹، ۲۹، ۱۰ و ۲۲ درصدی از مخارج جاری بودجه هستند. اغلب این ارقام از سوی مجلس تغییر نمیکند چون عملاً دست دولت و مجلس در مورد آنها بسته است. از سوی دیگر، بودجه عمرانی نیز با افزایش ۱۶ درصدی نسبت به سال ۹۳ به میزان ۴۸ هزار میلیارد تومان برآورد شده است. همچنین تملک داراییهای مالی نیز در بودجه ۹۴ معادل ۱۰ هزار میلیارد تومان پیشبینی شده که نسبت به سال قبل بیش از ۵۲ درصد کاهش را نشان میدهد.

۳- هدفمندی یارانه ها در بودجه ۹۴

براساس تبصره ۲۱ لایحه بودجه ۹۴، منابع حاصل از اصلاح قیمت حاملهای انرژی و کالاهای اساسی در بودجه ۹۴ دقیقاً مشابه بودجه ۹۳ و معادل ۴۸ هزار میلیارد تومان در نظر گرفته شده است که این رقم در کنار سایر اعتبارات و منابع هزینههای صرف توزیع نقدی و غیرنقدی یارانهها (تا ۴۲ هزار میلیارد تومان)، کمک به تولید، حمل و نقل و محیط زیست (تا ۵/۲ هزار میلیارد تومان)، توسعه بخش بهداشت و درمان (تا ۴/۸ هزار میلیارد تومان)، اشتغال جوانان (تا هزار میلیارد تومان و سایر موارد (تا ۱/۳ هزار میلیارد تومان) خواهد شد. البته در بندی از این تبصره آمده که دولت مجاز به جابهجایی تا ۱۰ درصد خواهد بود.

۴- بودجه وزارتخانه ها

براساس لایحه بودجه سال ۹۴ وزارتخانههای نیرو، دفاع و پشتیبانی نیروهای مسلح، آموزش و پرورش، اطلاعات و تعاون، کار و رفاه اجتماعی به ترتیب با ۲۱، ۲۲، ۲۳ و ۱۷ هزار میلیارد تومان بیشترین بودجه و وزارتخانههای صنعت، معدن و تجارت، ورزش و جوانان، ارتباطات و فناوری اطلاعات، نفت و دادگستری به ترتیب با ۵۵۵، ۴۶۵، ۴۳۵، ۱۶۴ و ۱۴۱ میلیارد تومان کمترین بودجه را در سال ۹۴ داشتهاند. همچنین وزارتخانههای بهداشت، ورزش و جوانان و اطلاعات به ترتیب با افزایش ۵۳، ۷۱ و ۴۱ درصدی بیشترین رشد بودجه را به خود اختصاص دادهاند. البته در مقایسه بین وزارتخانههای مختلف میبایستی مواردی همچون گستردگی وظایف محوله و نیروهای مشغول به کار (سرانه نفر نفر) را در نظر گرفت.

✍️ کارشناس ارشد اقتصادی

سرپرست معاونت برنامه ریزی استانداری:

برای افزایش ردیف بودجه استان تلاش می کنیم

■ ۳۷۱ میلیارد تومان بودجه استان در لایحه سال ۹۴

✍️ سعیده آقاخانی

حدود یک ماه است که لایحه بودجه سال ۹۴، تقدیم مجلس شده است و بر این اساس ۸۳۸ هزار میلیارد تومان اعتبار برای سال آینده اختصاص داده شده که نسبت به بودجه ۸۰۳ هزار میلیارد تومانی سال جاری ۲۴/۳ درصد افزایش یافته است. ۵۹۶ هزار میلیارد تومان از این اعتبارات به شرکتها و بانکها اختصاص یافته و ۲۶۷ هزار میلیارد تومان نیز بودجه عمومی است.

بودجه عمرانی و تملک دارایی کشور از ۴۱ هزار میلیارد

■ بودجه استان در چه بخشهایی تدوین شده است و چگونه مصرف خواهد شد؟

بودجه سه قسمت جاری، عمرانی و ردیفهای ملی را در بر میگیرد که ۸۱ پروژه استان بودجه ملی دارند و ۲۵ دستگاه اجرایی استان از بودجه ملی برخوردارند که در پروژههای ملی مانند سددها، راه آهن، بیمارستانها، پروژههای عمرانی و دانشگاهها مصرف می شود.

■ بودجه جاری سال ۹۳ استان، بودجه سال آینده چه تغییراتی داشته است؟

بودجه جاری سال ۹۳ استان در قانون بودجه، ۱۱۸ هزار میلیارد تومان بود که در بودجه سال ۹۴ به ۱۴۰ میلیارد تومان رسیده است. بودجه عمرانی امسال استان در قانون بودجه نیز، ۲۰۰ میلیارد تومان بود که امسال به ۳۳۱ میلیارد تومان رسیده است و در کل بودجه سال ۹۳ استان ۵۲۲ میلیارد تومان بود که با افزایش ۳۲ درصدی در سال ۹۴ به ۶۲۷ میلیارد تومان رسیده است.

در سال جاری ۱۰۰ میلیارد تومان از اعتبارات عمرانی از محل تملک دارایی و ۳۳۱ میلیارد تومان نیز از محل ماده ۱۸۰ تأمین شده که نسبت به سال گذشته با رشد ۱۶ درصدی روبه رو بوده است.

■ آیا این میزان بودجه برای اجرای پروژهها و انجام امور استان کافی است؟

از بودجه استان رضایت نداریم و متعجبیم باید اعتبارات بیشتری به استان همدان تخصیص یابد. هزار و ۸۶۰ پروژه در حال انجام در استان داریم و با این حساب باید بودجه ملی بیشتری برای استان بگیریم. ردیفهای ملی بودجه وجود دارد و در صورت ارائه پروژهها از سوی دستگاههای مختلف می توان اعتبارات خوبی گرفت.

■ با بودجه سال ۹۳، چه پروژههای نیمه کاره ای به پایان میرسد و پیش بینی می کنید با بودجه سال ۹۴ چه اتفاقات مهمی در استان بیافتد؟

سد سربابی تویسرکان و آزاد راه ساوه- همدان به پایان می رسد و راهای روستایی و گازرسانی به

✍️ مریم مقدم

همدان پیام: اعتباری بالغ بر ۶۴۰ میلیون تومان برای ساماندهی سایت تاریخی هگمتانه از اعتبارات ملی جذب شد.

تپه هگمتانه با قدمت ۳ هزار ساله، سائیتی که لایه لایه های آن با تاریخ گره خورده است، امروز یکی از مهمترین دشتهای پایتخت تاریخ و تمدن ایران زمین است. این تپه باستانی با ۴۰ هکتار مساحت از وسیع ترین تپه های باستانی ایران است. این محوطه باستانی با توجه به اشاره های تاریخی و برداشت های اولیه باستان شناسان و پژوهشگران شامل اثراتی از دوره های تاریخی مختلف به ویژه ماه هخامنشی و اشکانی است و در طول ۱۰۰ سال اخیر بارها مورد حفاری باستان شناسان داخلی و خارجی قرار گرفته است.

در کاوش های علمی که در طول سال ها به انجام رسید،

تومان در سال جاری به ۴۷ هزار میلیارد تومان در سال آینده افزایش یافته و در مجموع رشد/۱۵ درصدی دارد. درآمد حاصل از فروش نفت نیز از ۷۷/۷ هزار میلیارد تومان به ۷۱ هزار میلیارد تومان رسیده و درآمد مالیاتی نیز از ۷۱ هزار میلیارد تومان به ۸۶ هزار میلیارد تومان افزایش یافته است. افزایش ۱۹ درصدی درآمدها و افزایش ۱۱ درصدی هزینه ها در لایحه بودجه سال ۹۴ لحاظ شده است. در این میان تنها سه درصد از کل بودجه های کشور صرف هزینه های استانی می شود و ۹۷ درصد به

روستاها با بودجه سال جاری پیشرفت خواهد داشت. پیش بینی می کنیم در سال ۹۴ هم سد شتجور و نعمت آباد و پروژه های آبرسانی استان به اتمام برسد. اتمام عملیات اجرایی تصفیه خانه ها و ریل گذاری راه آهن همدان از دیگر پروژه هایی است که با بودجه سال آینده اتمام می شود.

با توجه به بودجه عمرانی استان انتظار داریم طرح هایی که بیش از ۷۰ درصد پیشرفت فیزیکی دارند به بهره برداری برسند.

■ ۸۱ پروژه ملی که در استان تعریف شده اند، با چه مقدار بودجه ای به انجام خواهند رسید؟

اعتبارات این ۸۱ ردیف در سال جاری ۵۲۸ میلیارد تومان بوده که در بودجه سال آینده با رشد ۳۲ درصدی به ۶۹۷ میلیارد تومان افزایش یافته است و ۳۳۱ میلیارد تومان آن از محل ماده ۱۸۰ و تملک دارایی ها تأمین می شود.

■ چرا به افزایش درآمدهای مالیاتی استان اعتراض داشتید؟

درآمد مالیاتی استان در سال ۱۱۹،۹۰ میلیارد تومان، در سال ۱۶۷،۹۱ میلیارد تومان، در سال ۲۳۲،۹۲ میلیارد تومان و در سال جاری ۳۳۲ میلیارد تومان بوده و ۵۰ درصد رشد به ۴۸۴

میلیارد تومان در سال آینده رسیده است. میانگین افزایش درآمد مالیاتی کشور ۲۵ درصد است، این در حالی است که درآمد مالیاتی استان همدان ۵۰ درصد افزایش داشته است. مسئولان و نمایندگان استان به این موضوع اعتراض داشتند تا این افزایش تعدیل شود که تاکنون به نتایج خوبی رسیده اند.

■ چند درصد از درآمدهای استان در سال های گذشته تحقق یافت؟

در سال ۹۰ درآمد استان ۱۳۷ میلیارد تومان و عملکرد آن ۱۰۴ میلیارد تومان، در سال ۹۱، درآمد ۲۱۳ میلیارد تومان و عملکرد ۲۱۰ میلیارد تومان، در سال ۹۲ درآمد ۲۷۲ میلیارد تومان و عملکرد ۲۸۸ میلیارد تومان و در ۸ ماهه سال جاری درآمد ۳۳۲ میلیارد تومان و عملکرد ۳۴۹

■ پیشنهاد های شما برای تغییرات بودجه استان چه بوده است؟

پیشنهاد دادیم در بخش نیروی انسانی اعتبارات

بازنشتستگی استان تأمین شود تا پرداخت موقوفات بازنشتستگی صورت گیرد و برای کسانی که آزمون استخدامی و مراحل استخدامی را پشت سر گذاشته و پست دارند اعتبارات لازم پیش بینی شود. به این ترتیب این افراد در طول سال ۹۴ جذب خواهند شد. همچنین درخواست کرده ایم تا تأمین اعتبارات نیروی انسانی استان بر اساس افزایش حقوق و مزایای واقعی در نظر گرفته شود.

وظایف در حوزه میراث فرهنگی دانست، اظهار کرد: انجام مطالعات تعیین حریم هگمتانه از جمله مواردی است که قرار است در دستور کار واقع شود. وی ادامه داد: بهسازی فضاهای سبز و اجرای آبیاری قطره ای فضای سبز هگمتانه و همچنین انجام پروژه پژوهشی میدانی و ترانشه مرکزی هگمتانه از مهمترین موارد در دست پیگیری براساس جذب اعتبار هگمتانه خواهد بود. رنجبران یادآور شد: در سال گذشته ۷۵۰ میلیون تومان اعتبار برای تپه هگمتانه جذب و صرف شده است. با این تقاسیم می توان گفت پهناورترین تپه بیضی شکل و تاریخی شهر همدان امروز میراث غنی و مورد توجه است، میراثی که باید به واسطه آن نام همدان را جهانی کرد. باشد که با جذب این اعتبارات و هزینه کرد منطقی آنها در آینده چندان دور، سائیتی تاریخی و خاز اهمیت را در لیست جهانی یونسکو به ثبت برسانیم.

وی افزود: این اعتبارات قرار است به منظور ساماندهی سایت تاریخی هگمتانه هزینه شود.

رنجبران تأکید کرد: در بحث حفاظت ترانشه های حفاری شده و محوطه سازی و بهسازی محیطی قرار است از این اعتبارات استفاده شود. وی همچنین گفت: بخشی از اعتبارات برای پوشش ترانشه بزرگ ۳ هزار مترمربع و بخشی نیز برای ترانشه میدان ۷ تیر مورد بهره برداری قرار خواهد گرفت. مدیر پایگاه هگمتانه در حالی که حفاظت و ساماندهی این سایت تاریخی را یکی از مهمترین

اکرم چهاردولی

همدان پیام: یکی از مهمترین ویژگی‌های بودجه امسال این است که درآمدها به اندازه سال‌های قبل از فروش نفت تأمین نمی‌شود. ما توصیه می‌کنیم مجلس و دولت تلاش کنند بودجه ای مستقل‌تر از این نسبت به نفت ارائه شود. این مقدمه کوتاه بخشی از سخنان محمد مهدی مفتاح عضو کمیسیون تلفیق و بودجه مجلس شورای اسلامی و نماینده مردم تویسرکان در مجلس شورای اسلامی است. از مفتاح پیرامون روند بودجه ریزی، چگونگی نظارت بر بودجه و تأثیر تعامل نمایندگان و مدیران ارشد استان‌ها در بودجه پرسیدم که در ادامه می‌خوانید.

لطفاً در مورد روند بودجه‌ریزی استان و تحولات صورت گرفته در این زمینه توضیح دهید؟

بودجه‌های عمرانی که در ادبیات بودجه‌نویسی اعتبارات تملک دارایی سرمایه‌ای به آن گفته می‌شود و بودجه‌های جاری که در ادبیات بودجه‌نویسی با اعتبارات هزینه‌ای مطرح می‌شوند. بررسی و تحلیل کنیم. هزینه‌های بودجه‌ای به دو بخش تقسیم می‌شوند،

اعتبارات عمرانی و ملی می‌شناسیم عمده اعتبارات در این بخش اختصاص می‌یابد. البته بخشی پروژه‌های عمرانی، پروژه‌های استانی است که در استان‌ها نسبت به آن اظهارنظر تصمیم‌گیری می‌شود. همچنین ما یک بودجه عمرانی استانی داریم که در شورای برنامه‌ریزی استان بین شهرستان‌های مختلف و حوزه‌های مختلف کاری مانند فرهنگی، آموزش و پرورش، کشاورزی تقسیم می‌شود.

سپس در کمیته برنامه‌ریزی شهرستان افرادی که در قانون برنامه تعریف شده است بودجه‌هایی که تخصیص داده شده است را در حوزه‌های مربوطه پروژه‌ها را تعیین می‌کنند. البته بودجه‌های جاری بیشتر به هزینه‌ها و پرداخت‌های ضروری می‌پردازد. در قسمت درآمدها، درآمدهای بودجه عموماً مربوط به درآمد حاصل از نفت و مالیات‌ها و... است.

ویژگی بودجه سال ۹۴ در استان‌ها چیست؟ بودجه امسال آن چیزی که در دولت تصویب و لایحه آن به مجلس تقدیم شده است فعلاً در مجلس مورد رسیدگی کمیسیون‌ها قرار نگرفته است بعد از بررسی کمیسیون‌ها از جمله تلفیق و صحن علنی مجلس و تأیید شورای نگهبان است که قانون بودجه برای تصویب و ابلاغ می‌شود. اما امسال از نظر منابع درآمد نفتی با توجه به سیاست‌های جهانی دشمنان با وضعیت خاصی روبرو هستیم؛ شاید نزدیک به ۱۰۰ دلار قیمت هر بشکه نفت کاهش پیدا کرده است که رقم قابل توجهی را شامل می‌شود بنابراین باید تصمیمات متناسب با این شرایط گرفته شود. البته مقام معظم رهبری سیاست‌های اقتصاد مقاومتی را از حدود یکسال قبل ابلاغ کردند و اگر مسئولان ما بتوانند در چارچوب اقتصاد مقاومتی و آنچه که مقام معظم رهبری تبیین کرده‌اند فعالیت خود را

مفتاح، عضو کمیسیون تلفیق و بودجه مجلس شورای اسلامی

دولت در هزینه‌های عمران و جاری باید انضباط مالی داشته باشد

تنظیم کنند قطعاً ما می‌توانیم شاهد شکوفایی در اقتصاد باشیم. یعنی تهدیدی که دشمنان ما قصد دارند از طریق کاهش قیمت نفت بر اقتصاد ما ایجاد کنند را تبدیل به فرصت می‌کنیم و شرایط را آماده کنیم که اقتصاد منهای نفت را بتوانیم شکوفا کنیم هرچند تحقق ای امر نیازمند برنامه‌ریزی مدون است. با این تفاسیر یکی از مهمترین ویژگی‌های بودجه امسال این است که درآمدها به اندازه سال‌های قبل از فروش نفت تأمین نمی‌شود. وضعیت مالیات هم که منبع و درآمد عمده بودجه محسوب می‌شود به آن هم با توجه به شرایط اقتصادی باید توجه شود بگونه‌ای نباشد به مردم فشار وارد شود. زمانی که اقتصاد در حالت رکود باشد درآمد مالیاتی هم کاهش می‌یابد بنابراین به این موضوع هم باید مورد توجه قرار گیرد.

در هزینه‌های عمرانی و جاری باید توجه بیشتری به

بهره‌وری داشته باشیم چراکه توجه به بهره‌وری را به اندازه کافی در دیده نمی‌شود ددر حالیکه از پتانسیل و ظرفیت بسیار بالایی برخوردار هستیم.

با این تفاسیر می‌توان گفت بودجه امسال غیرنفتی است؟

ما توصیه می‌کنیم مجلس و دولت تلاش کنند بودجه ای مستقل‌تر از این نسبت به نفت ارائه شود.

در مورد میزان تأثیرگذاری نمایندگان در لایحه بودجه توضیح بفرمایید.

از نظر قانون اساسی مجلس این اختیار را دارد که لایحه بودجه را حتی به صورت کلی تغییر دهد. اما آنچه که در عمل اتفاق می‌افتد این است که معمولاً مجلس بیش از ۴ یا ۵ درصد نمی‌تواند اعداد و ارقام بودجه را جابه‌جا کند. به دلیل اینکه این بودجه ارائه شده از سوی دولت یکسری مبنای

کارشناسی و سوابق اجرایی دارد.

برخی استان‌ها نماینده در هیأت دولت دارند حضور چنین نمایندگان چقدر در روند بودجه تأثیرگذار خواهد بود؟

اینکه ساختار نظارت نیازمند تغییر است؟

از نظر ساختاری طبق قانون اساسی دیوان محاسبات عمده‌ترین سهم در نظارت بر بودجه دارد در مجلس هم منهای دیوان محاسبات نظارت نمایندگان باید باشد در مجموع برخی از مدیران از زیاد بودن نظارت گلایه‌مند هستند اما من فکر می‌کنم ممکن است حجم نظارت زیاد باشد اما کیفیت نظارت هم در مجموع از کیفیت خوبی برخوردار نیست. همچنین به دلیل تعدد دستگاه‌ها و اینکه روند مدیریت شده بر آن حاکم نیست بعضاً اقدامات موازی در نظارت‌ها صورت می‌گیرد و برخی حوزه‌ها ممکن است از دیدگاه مفول بماند به عقیده من باید بین دستگاه‌های نظارتی یک شورای هماهنگی تشکیل شود و دستگاه‌های مختلف نظارت در قالب یک برنامه جامعی ساماندهی شوند که هر کس در حوزه خاص خودش نظارت داشته باشد تا در مجموع یک نظارت کارآمد بر دستگاه‌های دولتی به وجود بیاید.

